

METSÄTALOUS

Jos metsänomistaja haluaa tehdä tappiota, tehkään sitten tyhmiä päätöksiä. Siihen ei kuulu valtion vaikutttaa. PUHEENJOHTAJA RISTO SULKAVA, SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO

PTT: Kantohintoja ei kannata tuijottaa

Kantohinnoilla ei ole kovin suurta merkitystä, jos metsää kasvatetaan esimerkiksi 30 vuoden tähtäimellä.

Metsänomistajien päätökset perustuvat liian paljon kantohintoihin. Pellervon taloustutkimus PTT:n toimitusjohtaja **Pasi Holmin** mukaan niillä ei ole pitkällä aikavälillä kovin suurta merkitystä.

Holmin mukaan kantohinnoilla on pieni vaikutus metsänomistamisen kannattavuuteen, jos aikaväliksi otetaan esimerkiksi 30 vuotta. Silloin yhden vuoden kantohintoja tärkeämmäksi nousee se, mitä metsässä tehdään.

”Kaikesta huolimatta kantohinnat kiinnostavat metsänomistajia ja he pitävät niitä kannattavuuden mittarina. Siksi puukaupat yritetään ajoittaa hintahuippuihin”, toteisi Holm Tapion järjestämässä metsäpolitiikkaseminaarissa eilen Helsingissä.

”Puukaupan ajoituksessa nousee väistämättä mieleen, että entä jos puukauppa ei osu huippusuhdanteeseen. Se on jännää, koska sillä ei pitkällä aikavälillä merkitystä.”

”Paljon suurempi merkitys lopputulokseen on sillä, jos jättää metsänsä hoitamatta. Silloin menettää 30–50 prosenttia tuotosta, mikä on paljon enemmän kuin kantohintojen vaihtelu.”

Holmin mukaan metsätalouden termistö on kaupunkilais-metsänomistajille vaikeaa hahmottaa. Kantohintojen ja mottien tilalla kannattaisi puhua käteen erilaisten vaihtoehtojen jälkeen jäävistä euroista.

Holm ottaa esimerkiksi 30 vuoden aikana hyvin hoidetusta ja hoitamattomasta 50 hehtaarin metsätilasta. Lopputulokset eroavat toisistaan 100 000 eurolla.

”Pelkkää metsänvirkistyskäyttöä arvostavalle metsänomistajalle voi tulla yllätyksenä,



JAANA KANKAANPÄÄ



KARI SALONEN

PTT:n Pasi Holm myöntää, että kantohinnat kiinnostavat metsänomistajia ja että he pitävät niitä kannattavuuden mittarina.

» Kantohintojen ja mottien tilalla kannattaisi puhua käteen erilaisten vaihtoehtojen jälkeen jäävistä euroista.«

PASI HOLM

että marjaämpäreiden hinnaksi tulee 100 000 euroa”, Holm kirjasti.

Oikeat tuotteet tärkeitä MTK:n metsäjohtaja **Juha Hakkarainen** muistutti, että kannattavuus ei ole kiinni pelkästään hinnoista. Pitää myös tuottaa oikeita tuotteita.

”Jos kukaan ei halua tuotetta, se ei mene kaupaksi edes ilmaiseksi antamalla”, sanoi Hakkarainen.

”Jos metsänomistaja haluaa tehdä tappiota, tehkään sitten tyhmiä päätöksiä. Siihen ei kuulu valtion vaikutttaa”, toteisi puheenjohtaja **Risto Sulkava** Suomen Luonnonsuojeluliitosta.

Hän vastusti metsän omistamisen pelkistämistä pelkkien puukaupasta saatavien eurojen laskentaan. Hän muistutti, että luonnontuotteilla ja virkistyskäytöllä voi olla myös euroarvoja.

Metsäala taantunut

Ylijohtaja **Juha Ojala** maa- ja metsätalousministeriöstä kaipasi vastauksia siihen, millä metsäalan kannattavuus kääntäisi nousuun. Ojala muistutti, että metsäala on ollut alamaissa jo kymmenkunta vuotta.

”Metsäpolitiikka kaipaa uusia linjauksia. Meillä on uusia tuotteita ja raaka-ainetta riittää. Nyt pitää keksiä, miten houkuttaa investointeja.”

Ojala muistutti, että metsien hakkuita voisi kasvattaa kymmenellä, jopa 20 miljoonalla kuutiolla vuodessa.

”Metsäviennin arvo on vähentynyt 14 miljardista eurosta 11 miljardiin euroon. Se kertoo, että metsäalalla kertoimet ovat suuria”, totesi Ojala.

Metsälakiin ei suojelua

Maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskinen** (kok.) ihmetteli luonnonsuojelijoiden uudistuvaan metsälakiin kohdistamia toiveita ja vaatimuksia.

”Metsälaki ohjaa metsien käyttöä ja vaikka se ottaa huomioon myös luontoarvoja, kyseessä ei ole luonnonsuojelulaki. Tämä on syytä pitää kirkkaana mielessä”, Koskinen totesi.

EU pysyköön lestissään

Paneeliin osallistuneet eduskunnan maa- ja metsävaliokunnan jäsenet torjuivat EU:n pyrkimyksen metsäalan kontrollointiin.

”EU:n ei kuulu antaa metsiä koskevia säännöksiä. EU:n tietämys meidän metsistä on niin pientä, ettei sieltä ole mitään lisäarvoa saatavissa”, tiivisti kansanedustaja **Tytti Tuppurainen** (sd.).

Myös kansanedustaja **Markku Eestilä** (kok.) halusi pitää metsäasiat omissa käsissä. Hän varoitti, että ilmastokysymyksiä on nostettu liian ylös, että ne ajavat kilpailukykyä ahtaalle.

Kansanedustaja **Jari Leppä** (kesk.) vaati, että sääntelyä on purettava myös kotimaassa ja avoimutta lisättävä. Hän kehotti luottamaan metsänomistajiin.

Leppä, kuten muutkin, kantoi huolta metsänomistajien aktiivisuudesta.

”Ongelmana on saada puut tienvarteen. Sen jälkeen ne kyllä lähtevät liikkeelle.”

JARMO PALOKALLIO

Uusi laskuri mittaa tilan kannattavuuden

Pellervon taloustutkimus PTT on kehittänyt metsänomistajille ja metsäpalveluyrittäjille laskurin, jonka avulla voi analysoida metsätalouden tulosta tilakohtaisesti.

Metsätalouslaskurilla pyritään innostamaan yrittäjämäisen metsätalouden harjoittamiseen.

”On huolestuttavaa, jos puhutaan vain kuutioista. Pitäisi puhua enemmän euroista ja sijoitetun pääoman tuotosta”, laskurin kehittäjä **Jyri Hietala** PTT:stä totesi eilen julkistustilaisuudessa.

Laskurilla voi laskea esimerkiksi metsätilan liiketuloksen ja kassavirran. Metsänomistaja voi verrata puuston tuottoa vaihtoehtoisesta sijoituskohteesta saatavaan tuottoon.

”Laskuri on tehty niin helpokäyttöiseksi, että se rohkaisisi metsänomistajia tarkastelemaan metsäänsä taloudellisenä sijoituskohteena”, laskuria

kehittäneen ohjausryhmän varapuheenjohtaja **Sixten Sunabacka** työ- ja elinkeinoministeriöstä sanoo.

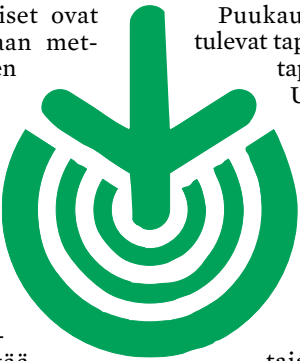
PTT:n tutkimusjohtaja **Pau-la Horne** uskoo, että metsään sitoutuneen pääoman tuoton seuranta voi innostaa puukaupoihin tai kokonaisten metsätilojen myyntiin.

Laskelmien lähtötiedot perustuvat metsäsuunnitelman puustotietoihin sekä suunniteltuihin hakkuisiin ja metsänhoitotoihin. Näiden lisäksi laskurin käyttäjä voi määritellä muun muassa pitkäaikaisen käyttöomaisuuden ja vieraan pääoman määrän.

Laskuria kehitetään edelleen. Jatkossa se ottaa kenties huomioon myös Metsäntutkimuslaitoksen kasvumallit.

SUVI NIEMI

Excel-pohjaisen metsätalouslaskurin voi ladata ilmaiseksi osoitteesta www.ptt.fi > julkaisu > metsälaskuri



Pelkkä epäily riittää

Kilpailuviranomaiset ovat edelleen huolissaan metsänhoitoyhdistysten käyttäytymisestä puukaupassa. Joissakin asioissa pelkkä epäily riittää.

”Metsänhoitoyhdistysten edunvalvonnan ja metsänhoidon edistämisen kaksiso-rooli herättää epäluottamusta. Näin on siitä huolimatta, että tilanne ei välttämättä kentällä ole vaikutuksiltaan niin paha kuin luullaan”, toteisi tutkimuspäällikkö **Ari Ahonen** Kilpailu- ja kuluttajavirastosta.

Ahosen mukaan yhdistysten pakollisesta jäsenydestä luopuminen on selkeä valinta. Palvelun tuottajat pysyvät nöyrinä, kun asiakkailla on mahdollisuus kävellä pois.

Puukaupan osalta esiin tulevat tapaukset arvioidaan tapauskohtaisesti.

Usein puun ostajat ovat valittaneet siitä, että metsänomistajien toimeksiantojen avoimuus ei aina toteudu parhaalla tavalla.

”Metsänomistajat saavat myydä puunsa silloin kun haluavat. Meitä kiinnostaa, pantaanko leimikoita yhdistysten tai niiden liittojen kautta.”

Alasen mukaan jo pelkkä epäluottamus ehkäisee markkinoille tuloa ja niiden toimivuutta. Hän ei halua vähätellä erilaisia palomureja ja ministeriön ja MTK:n ohjeita, mutta ne eivät silti välttämättä riitä asian ratkaisuun.

JARMO PALOKALLIO

Metlan Motti-ohjelmisto arvioi hinnan energiapuulle

Metsäntutkimuslaitos (Metla) julkaisi viime vuoden lopulla uuden version metsänkasvatusta mallintavasta Motti-ohjelmistosta.

Motti arvioi eri metsänkasvityötoimenpiteiden, kuten uudistamistavan, taimikonhoidon, harvennusten ja lannoitusten, vaikutuksia puuston kasvuun ja tuotokseen sekä metsänkasvatuksen kannattavuuteen.

Ohjelmistoa on täydennetty uusilla malleilla, ja sen avulla voidaan nyt arvioida, mitkä ovat energiapuun korjuun vaikutukset puuntuotokseen ja metsänomistajan tuloihin.

Edellinen versio on vuodelta 2007.

Kertymät havainnollisesti

”Motti on kehitetty metsäalan ammattilaisille päätöksenteon ja neuvonnan apuvälineeksi. Metsänomistaja voi myös itse tarkastella metsän kasvuennusteita syöttämällä metsäsuunnitelman kuviotiedot Mottiin”, tutkija **Saija Huuskonen** Metlasta kertoo.

”Ohjelmiston avulla on helppo havainnollistaa metsän kasvu graafeina ja taulukkoina.”

Motilla ennustetaan metsikön kehitys joko uudistamisesta alkaen tai olemassa olevan puuston

mittaustiedoista lähtien, ja se toimii kivennäis- ja turvemaiden eri kasvupaikoilla koko Suomessa.

Kasvumallit on laadittu pitkään seurattujen, lähes koko maan kattavien metsikkökoelajien mittausaineistoista.

”Kasvumallit sopivat tasaikäiselle metsälle. Eri-ikäisrakenneiselle metsälle malleja tässä ohjelmistossa ei vielä ole”, Huuskonen sanoo.

Omat tai tilastohinnat

Metsänkasvatuksen taloustarkasteluissa käyttäjä voi itse määritellä ja tallentaa haluamansa

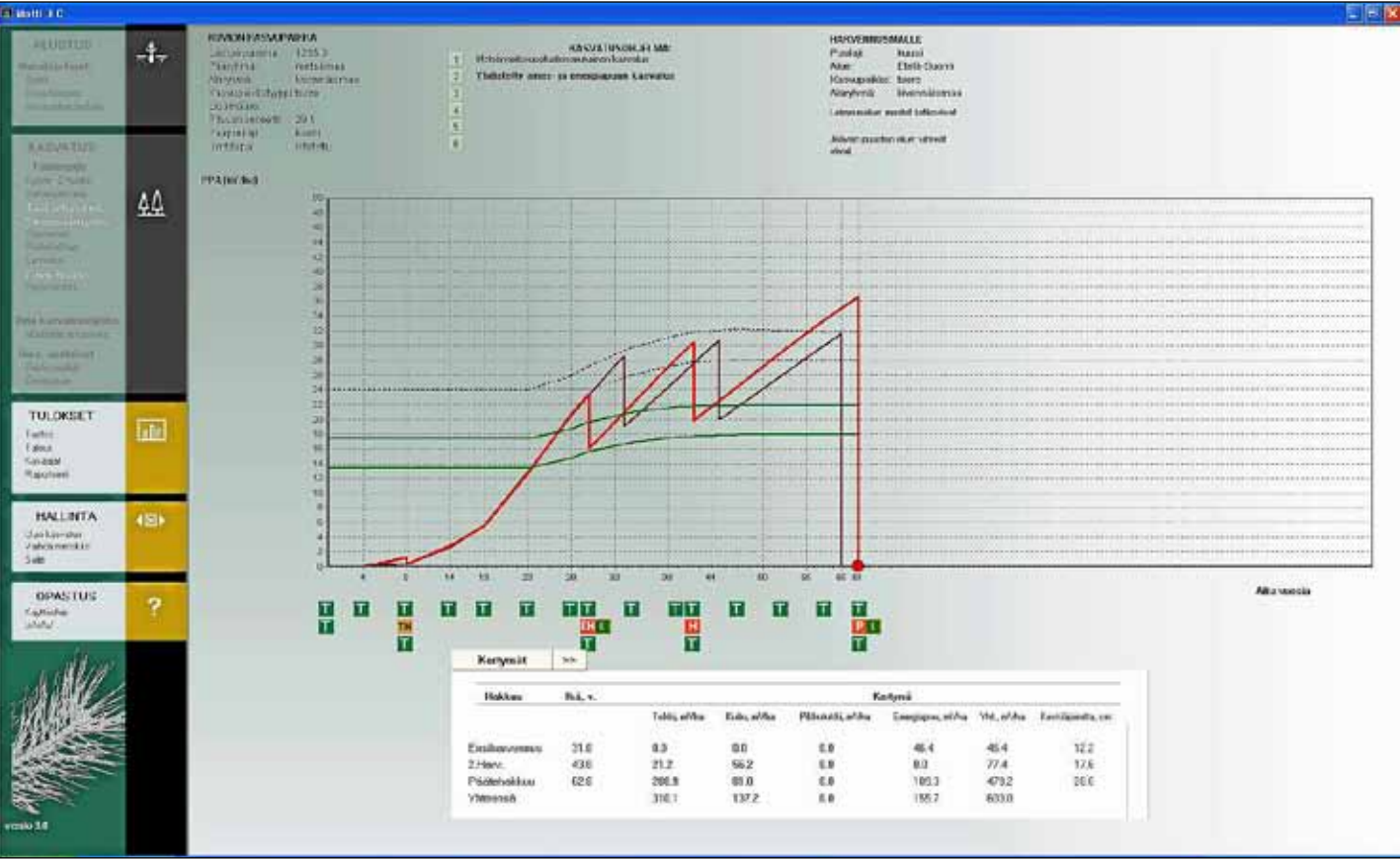
kantohinnat sekä metsänhoidon kustannukset. Toinen vaihtoehto on käyttää valmiita, tilastoihin perustuvia lukuarvoja.

Uutuutena uudessa versiossa on nyt myös paljaan maan arvon mukaan ottaminen nettotulojen nykyarvon laskentaan.

Näin saadaan tulevien puusukupolvien taloudellinen arvo mukaan vertailuihin. Siten eripituisten kiertoaikojen taloustulokset ovat keskenään vertailukelpoisia.

SUVI NIEMI

Motti-ohjelmiston voi ladata ilmaiseksi osoitteesta www.metla.fi/metinfo/motti/.



Kuvakaappaus Motti-ohjelmelmiston laatimasta mallinnuksesta, jossa vertailtiin kahta eteläsuomalaisen kuusikon kasvatusketjua. Ohuempi, tummanpunainen viiva kuvaa Hyvän metsänhoidon suositusten mukaisesti kasvatettua istutuskuusikkoa ja paksuampi, kirkkaanpunainen kuusikkoa, jossa ensiharvennuksen ja päätehakkuun yhteydessä kerättiin energiapuuta.

www.maaseuduntulevaisuus.fi

Metsänomistaja 20.2.2013

Painosmäärä 300 000 kpl

METSÄNOMISTAJA -jätinnumero

Numero ilmestyy 20.2. Aineistot 14.2.

Teema: INNOVAATIOT

Aiheena mm.:

- ▶ UPM:n puumuovikomposiitit & puukomposiitti venemateriaalina
- ▶ Metsurin työkalu kirves kehityksen kourissa
- ▶ Biohiili
- ▶ Puumoduulirakentaminen
- ▶ Pienisahainnovaatioita Varsinais-Suomessa
- ▶ Nelivetomaasturin koeajo

Hyödynnä erikoispainos 300 000 kpl!

Soita heti 020 413 2321 ja varaa ilmoitustilaa jätinumerosta!

Aineistopäivä 14.2. Aineistot sähköpostilla: ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Suomen 2. luetuin päivälehti

Lukijamäärä 319 000 (MTI 511 432) Levikki 83 259 (LT 2011)